

ÅRETS KUNSTNER 2012: BRITA LODBERG-HOLM

En kunstner vender hjem

En reise i tid og landskap har endt på Gvarv. Kunstner, arkitekt, pedagog og kunstterapeut Brita Lodberg-Holm har kommet hjem.

Tekst og foto: Angeliqe Krafft

I september fyller Brita Lodberg-Holm 60 år. Den opprinnelige oslojenta, som i 1988 flyttet til midt-Telemark for å male og skrive, er årets kunstner på Norsk Eplefest.

Hun har bodd mange steder, senest fem år på Sortland i Vesterålen, nå er Gvarv blitt hjemme. Men at et Block Watne hus i et boligfelt på Gvarv skulle bli hjemme, for den tidligere så virksomme arkitekten, har ikke alltid vært like opplagt.

- Jeg har hatt husdrømmen, på Ulefoss. I dag er jeg mer opptatt av livet som leves på innsiden, smiler kunstneren.

Om å bli kåret til årets kunstner på Norsk Eplefest svarer hun:
- Det var flott å få denne muligheten nå som jeg fyller 60 år. Jeg er glad for å kunne gi noe tilbake til stedet og kulturen som har inspirert meg.

■ En reise begynner

Allerede som tiåring malte Brita landskap. Hun vokste opp på Grorud i Oslo, nær skog og mark. Hun var flink i realfag og valgte arkitektstudier i England. Kom hjem, fullførte utdannelsen og begynte på en ny treårig

Sammen med Olav Skjeldal står Brita bak flere stedsutviklingsprosjekter i Midt-Telemark. Blant annet utviklingen av Gvarv sentrum og en bevaringsplan for Gamlegata i Gvarv.

- 80- og 90-tallet var viktige tiår for stedsutvikling og stedsforming. Bilen hadde til nå hatt rangen og tettstedene var bare noe man kjørte fort igjennom. Trafikken ble en belastning og noe måtte gjøres for å skape sosiale møtesteder og trivsel. Dette førte med seg en holdningsendring og mye positivt skjedde på 90-tallet, sier hun. På Gvarv ble mange gode tiltak iverksatt, blant annet miljøbasert gjennomkjøring, torg, friområder og gangvei langs elva.

Gvarv er det som er mest hjemme for meg nå

utdanning ved Oslo male- og tegneskole.

- Arkitektutdannelsen er mer kunstnerisk enn det praktisk utøvende arbeidet, og mye av det jeg lærte ved arkitektthøyskolen kunne jeg overføre til billedkunsten. For meg ble kombinasjonen av arkitektur og maling en kompromissløsning. Begge deler handler om å skape, sier Brita.

Under studietiden på arkitektthøyskolen var hun blitt kjent med Olav H. Skjeldal, i dag etablert i Norsjø arkitekter, som fristet henne med landsbygd-livet.

- Jeg fikk atelier på Årnes brygge og jobbet som frilanser for magasinet Bonytt der jeg skrev om byggeskikk. Dette arbeidet resulterte også i boka "Slik bygger vi". Som arkitekt var jeg opptatt av å ta med den gamle byggetradisjonen inn i det nye. Jeg reiste Norge rundt, besøkte bygdetun og bomiljøer og skrev om viktigheten av å ivareta tradisjoner og fokusere på det sosiale aspektet i utforming av bomiljøene, forteller Brita. Stedsutvikling ble også et hjertebar.

■ Rikdommen i det enkle

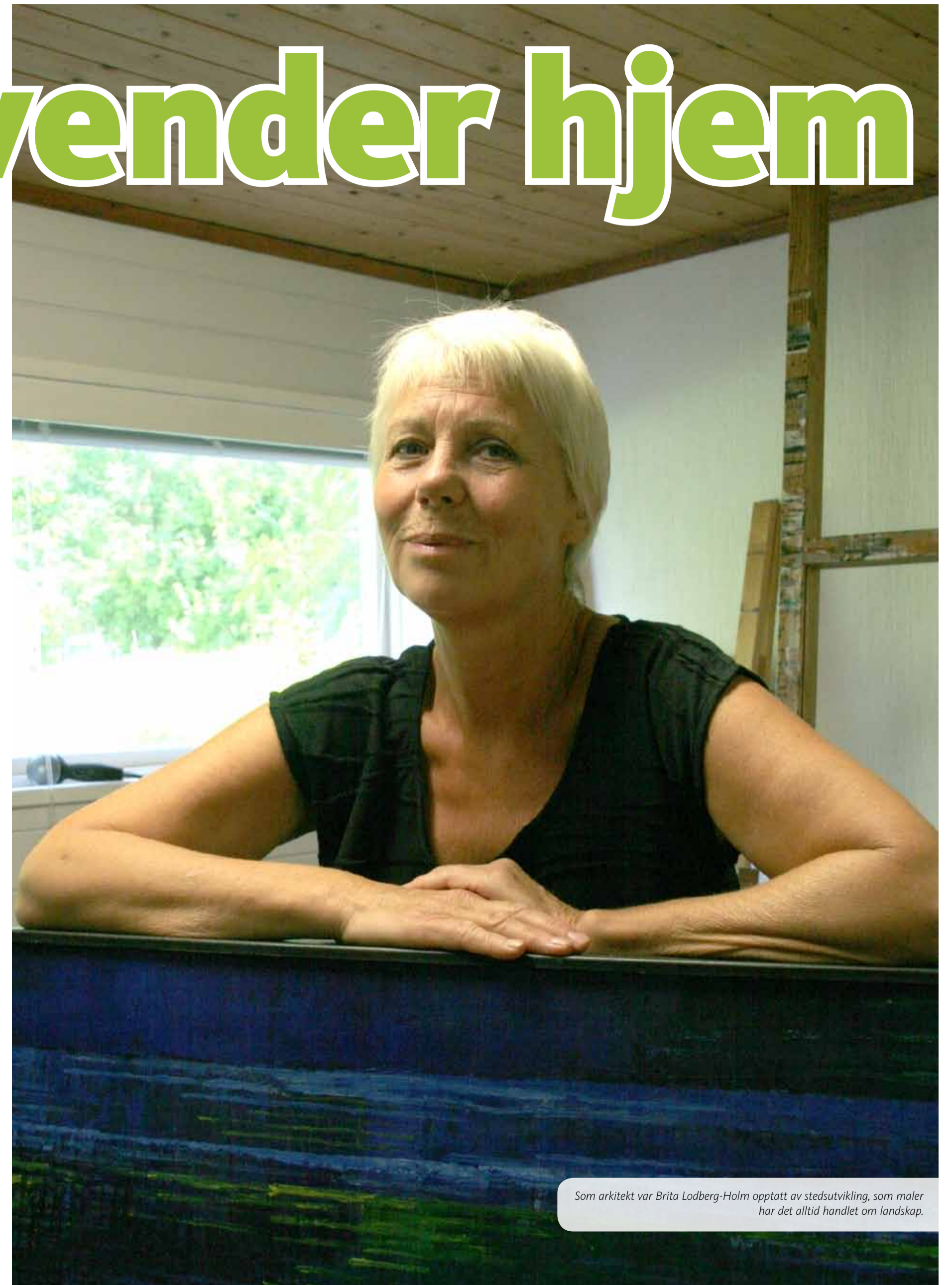
Arkitektkarrieren og stedsutvikling ble etter hvert lagt på hylla til fordel for kunst og undervisning. Brita har vært lærer på kulturskolen i Porsgrunn og kommer senest fra jobb som lærer i formgivende fag på studiespesialiserende linje på Sortland videregående skole. Etter en karriere som prakt-iserende arkitekt og billedkunstner gjennom 20 år tok hun også en kunstterapi-utdanning i Risør før hun reiste nordover.

For den som kjenner Britas bilder fra før, er bildene hun maler i dag sterkt påvirket av nordnorsk landskap. Fra frodige telemarklandskap til det barske og karrig preget av hav og fjellandskap. Begge er representert på utstillingen.

- Jeg har alltid vært tiltrukket av natur og landskap, sier hun, og legger til:
- For meg handler kunsten i dag om å fordype meg, ikke om å skape noe nytt.

PÅ GAMLE TOMTER. På 80-tallet var Brita Lodberg-Holm med og laget bevaringsplanen for Gamlegata i Gvarv. Hekker i stedet for gjerder, og fargerike sveiterhus i stedet for hvite, var noe av det hun brant for den gangen.

Som arkitekt var Brita Lodberg-Holm opptatt av stedsutvikling, som maler har det alltid handlet om landskap.